

דף זה הודפס ע"י המומשה לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות: ישראל צבי ערערא, רחוב חזון איש 3, בני ברק 51502 טלפון 03-5795242 או 03-5795243

בר שילת, אחים בהספidea דחתם קאייננא תשתדל בשעה ההספideal עצמי (זהינו רב דבר על עצמו) לחם את הציבור, דחתם קאייננא שאני אהיה שם, ואני רוצה לשמוע מה ציבור.

כיצד אתה מלחם את הציבור בשעת ההספideal הרי אנחנו רואים שלולי שרוב שמואל בר שילת יחם את הציבור בשעת ההספideal הרי הציבור לא יתחממו, א"כ אין אנחנו אומרים שההספideal של אדם ניכר אם בן עולם הבא הוא, הרי רב וראי היה בן עולם הבא וא"כ מודיעו הוא היה צריך

עונה הגمرا, לא קשיא, הא דמחמו ליה ואחים, הא דמחמו ליה ולא אחיהם, שבאדם כשר כשותה ממיין את הציבור או הציבור באמצעות מתחמים, כפי שרשי"י אומר שנכמרים, רחמי האדם על כן, ועל כן זה מועיל באדם כשר, משא"כ באדם שאינו כשר אז אפילו מלחמיין בהספideal זה ג"כ לא מועיל.

ומබאר כאן רשי"י, שמדובר באמת זה כך, שכשאדם זkan נפטר או הציבור לא כל כך נכמר רחמיו על כן, משא"כ כשותה ממיין חסיד ובא אדם ומחלם את הציבור אז זה מועיל אפילו כשותה אדם זkan, משא"כ אם האדם הוזן הזה לא היה בן עולם הבא אז לא מועיל מה שייחמו הציבור, כך מבאר כאן רשי"י.

ולפי רשי"י באמת מדובר כאן דוחוק באדם זkan אבל המהרש"א כאן אומר, שהוא דוחוק לומר שהוא מדובר באדם זkan, ולולי דברי רשי"י היה אפשר לומר כאן שבדרך כלל כי שהגמריא תאמר לך, התלמיד חכם יש לו הרבה שונאים, ביוון שהוא מוכיח את הציבור במילוי דשמייא, והדרך הוא שהמומכחים שנואים, על כן באמת מלכתחילה אם לא שייחמוו, אותם בשעת ההספideal הם באמת לא יכמרו עלייו ולא יתחממו, משא"כ על ידי ההספideal על ידי בן הם יתחממו, וזה הסברא כאן מודיע באמת צריך להגיע דוחוק לאחים לי בהסתפideal.

אומרת הגمرا אמר ליה אבי לרבה, בנין מר כגן רבה עצמו, דסנו ליה בולחו פומבדיתאי שכל אנשי פומבדיתא שנואים את רבה, מאן אחים הפספidea מי הוא זה שייחם כאן בהפסיד, מי שהוא שייחם בהפסיד, הרי כל אנשי פומבדיתא הם שונאים שלו, ומברא כאן רשי"י מודיע באמת הם היו שנואים שלו, ביוון שהוא מוכיח אותן במילוי דשמייא, שבני פומבדיתא הם רמאים ועל כן הוא תמיד היה מוכיח אותם, על כן הם שנאו אותו.

אמר ליה ענה לו רבה לאביי, מיטיא את רבה בר רב חנן מספיק לי אתה אבי ורבה בר רב חנן שייחמו בהפסיד, וזה עצמו כבר מספיק לי, עכ"פ גם כאן אנחנו רואים שגם בתלמיד חכם שהוא בן העולם הבא מ"מ צריך להגיע לחימום בשעת ההספideal.

אומרת הגمرا, בעא מניה רב אלעוז מר רב ר' אלעד ר' של את רב, אייוחו בן העולם הבא מי הוא נחשב לבן עוה"ב.

אמר ליה ענה לו רב על ידי פסוק, שכותוב (ישעיהו לו) ואוניך תשמענה, דבר מאחריך לאמר, וזה הדרך לכו בו כי תאמיננו וכי תשמעיאל, דרש את הפסוק לענין זה ואמור, שכשתשמע באזניך דבר מאחריך, זהינו מאחריך אדם מסוים לאמר, שהבריות אומרות וזה הדרך שהליך בה אותו אדם לכו בו, לנו אחרי דרכינו, כי תאמיננו וכי תשמעיאל, בין לימיין ובין לשםאל, אז תדע שאותו אדם הוא בן עוה"ב, שכשהבריות

מתחת כסא הכבוד, א"כ הרי אנחנו רואים שאין נשמתם של צדיקים גנווות תחת כסא הכבוד.

אמר ליה ענה לו ר' אלעוז לצדיק, הtam בתוך שנים עשר חדש הו כלה שהיה שם זה היה דוחוק בתוך שנים עשר חדש, דעתיא כי למדונו בבריתא, כל שנים עשר חדש לאחר פטירתו של האדם, נופו קיים עדיין הגוף קיים, ונשנתו עולה ויורדת והנשמה עדין עולה למלعلا להבא ויורדת בחזרה, לאחר שנים עשר חדש הגוףبطل,

- דף קג"ג ע"א
ונשנתו עולה, ושוב אינה יורדת, והמעשה הזה של בעל אוב היה בתוך י"ב חודש, וכיון שהוא הנשמה עולה ויורדת על כן היא היתה מסוגלת להעלות את נשנתו של שמואל, על אף נשמתם של צדיקים גנווות תחת כסא הכבוד, אבל השנה הראשונה היא עדין עולה ויורדת ועל כן שיקד היה שהיא עליה את נשנתו.

אומרים כאן התוס', כמה שכותוב של אחר י"ב חדש הגוףبطل ונשנתו עולה ושוב אינה יורדת, אין הכוונה שהיא כבר לא מסוגלת לרדת, שהרי אנחנו רואים כאן בנשנתו של רב אחאי בר אישת נשנתו כן ירדה לעולם.

אלא אומרים התוס' נשנתו שעולה ושוב אינה יורדת, וזה רק שכשהיא לא רוצה היא כבר לא יורדת, אבל כשהנשמה כן רוצה לרדת היא כן יכולה לרדת, כמו שאנו רואים כאן ברב אחאי בר אישת נשנתו רוצה לרדת אז היא כן ירדה. וכמו כן מבאים התוס' את המעשה עם ר' בנאה המובה בחוות הבתים, שהוא מציין מערות קבורה, וכשהוא בא למערת המכפלה, למערה של אברהם אבינו, עמד אליעזר עבר אברהם בפתח והוא לא נתן לו להכנס, וכי השיכנס ויאמר לאברהם אבינו שר' בנאה רוצה להכנס, ושובא שם כל המעשה שאברהם אבינו נתן לו רשות להכנס, והוא נכנס למערת המכפלה וראה שם את אברהם ואת שרה ובמו כן הוא ראה את אליעזר, עכ"פ אנחנו רואים שהנשמות כשהן רוצות לרדת הן יכולות לרדת, שהרי אנחנו רואים שהוא דיבר אתכם, א"כ בהכרח נשמתם היהת למטה.

וכמו כן אומר המהרש"א גם בשمواל, שבעלת האוב העלהה אותו בנגidea, בהכרח שהיא העלהה לא רק את הגוף אלא גם את הנשמה, על כן אומרים התוס' כמה שכותוב כאן נשנתו העלהה עולה ושוב אינה יורדת זה רק כשהיא לא רוצה לרדת, אבל כשהיא רוצה לרדת היא יכולה לרדת כפי המעשה שריאנו.

אומרת הגمرا, אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת (או כפי הගירסה בצד "בר שליא"), משמיה דרב שמואל של רב, מההספideal של אדם ניכר אם בן העולם הבא הוא אם לאו על יד ההפסיד שמספדים את האדם הנפטר, אפשר להכיר אם אותו נפטר הוא בן עולם הבא או שהוא לא בן עולם הבא, מפרש כאן רשי"י כיצד מכירים את זה, שאם אותו נפטר הוא היה אדם כשר או בשעת ההספideal הכל בוכים עלייו ומורידים דמעות ומספרים בשבחו, אז כל הציבור שנמצא בהספideal בוכה על אותו אדם ומורידים דמעות ומספרים בשבחו.

שואלה הגمرا, אני איך אפשר לומר כן, והאמר ליה רב לרב שמואל בר שילת הרי רב עצמו אמר לרב שמואל

למלאתן, אמרו כולם יש סעודה בלבד תורה, הם חשבו שודאי אף שהמלך הזמין אותם לסעודת אבל הרוי ודאי צריך לטרוח מסכיב לסעודה, על כן בניתוחים הם הלו למלאתם, בפתאום ביקש המלך את עבדיו בفات nomine בקש המלך את עבדיו להכנס לסעודה, פיקחין שבחן נכנסו לפניו בשחן מקושטין הפקחין שהם היו מוכנים והמתינו לסעודתם נכנסו כשםם מקושטים, והתפישים נכנסו לפני בשחן מלובכין, שמח המלך לקראת פיקחים ובעם לקראת תפישים, אמר והמלך אמר, הללו שקיישתו את עצמו לסעודה והיה להם את הסובלנות והם המתינו, ישבו ויאכלו וישתו, הללו שלא קישטו עצמן לסעודה יעדמו ויראו אז הם רק יעדמו ויראו את האחרים אוכלים והם עצם לא ישתתפו בסעודתם.

אומרת הגمرا, חתנו של רבי מאיר משומם רבי מאיר אמר, אף הן נראין במשמעין זה לא מספיק עונש בשביל אותם תפישים, שהרי אם הם רק יעדמו והם יראו הרי על ידי כך הם יראו כאלו הם ממשמים בסעודת המלך, א"כ אף שמן הסעודתם הם לא יהנו אבל הם לא יתבזו כלל, כי ככלים יחשבו שהם ממשמים בסעודת המלך, אלא אלו ואלו ישבין בין הפקחין ובין הטענים יוושבים בסעודת המלך, הללו אוכליים והללו רעכין הפקחין אוכלים והטענים לא אוכלים, הללו שותין והללו צמאים אוכלים והתפישים צמאים, וזה ניכר לעין כל מהם הטענים מוזמנים לסעודה והם לא נהנים ממנה, שנאמר כפי שכותב בפסוק (ישעיהו סה) בה אמר ה', הנה עבדי יאכלו, ואתם תרעבו, הנה עבדי ישתו, ואתם תצמאו, הנה עבדי ירנו מטבח לב, ואתם תצעקו מכאב לב.

אומרת הגمرا, דבר אחר פירוש אחר מה הכוונה של מה שלמדנו בפסוק "בכל עת יהיה בבדיקה לבנים, שר' אלעזר למד מן הפסוק הזה שאדם צריך להיות כל הזמן בתשובה, ולמעשה בעניין זה הבנו גם כן את כל המثل כאן, שהאדם כיוון שהוא מוזמן לעולם הבא צריך להיות כל הזמן מוכן שמא היא ימות והוא הוא יבוא לעולם הבא אם הוא יהיה במצב של תשובה, משא"כ אם הוא לא יהיה במצב של תשובה אז הוא יהיה כמו אותם טפשים, וזה היה הכוונה כאן בכל עת יהיה בבדיקה לבנים, והגمرا מביאה כאן פירוש נוסף, בכל עת יהיה בבדיקה לבנים, אלו ציצית שבכיצית יש תכלת לבן, והכוונה כאן לבודיק לבנים שהיה הלבן של הציצית שתחכלה אינה מעכבת את הלבן, שאפיילו בשאין תכלת מ"מ צריך ללבוש גם כן את הלבן שבכיצית עכ"פ, והכוונה בכלל עת, גם כביש לתקלת גומ ובשאןן לרתקלת מ"מ יהיו בבדיקה לבנים, אלו ציצית, ושמן על ראשך אל יחפר, אלו תפליין, והכוונה לתפליין שבראש, שתמיד יהיה על האדם תפליין בראש, כפי שישי אומר שם שם, ועל זה נאמר "טוב שם משמן טוב, שכותוב וראו כל העמי הארץ כי שם ה' נקרא עלך, וזה הכוונה גם כן טוב שם משמן טוב, א"כ זה הכוונה לשמן על ראשך לא יחפר, שם ה' יהיה נקרא עליך תמיד, על ראשך.

מדרונות בשחו של האדם אחר מיתח זה מראה שהוא בן העווה"ב.

אומרת הגمرا, רבינו חנינא אמר ר' חנינא סוברת אחרת, כל שדעת רבותינו נוחה הימנו, כפי הגرسא כאן בכך "דעת רבותינו", שם רבותינו של האדם דעתם נוחה הימנו, אז זה מראה שהוא בן העולם הבא.

אומרת הגمرا, מה שכחוב (קהלת יב) וסבירו בשוק הסופדים, בני נילא אמר ודרשו את הפסוק הזה, עשה דברים לפניו מטהך שהאדם צריך לעשות דברים לפני מטהו, הכוונה שעשה דברים שיביאו אותו להיות בן העווה"ב שאו הסופדים שהם עמדו לפניו מטהו יאמרו עליו דברים טובים. בני יהודה אמר, עשה דברים לאחר מטהך תעשה דברים כאלה של אחר מטהך כשיעמדו הסופדים לאחר מטהך שייאמרו עליך דברים טובים.

אומרת הגمرا, ולא פלני אין מחולקת בין בני גليلא לבני יהודה, מר כי ארתי ומר כי ארתי, זה רק היה תלוי באיזה מקום היה עומדים הסופדים, שבגליל היו עומדים הסופדים לפני מטה המת, ועל כן הם אמרו עשה דברים לפניו מטהך, ובבני יהודה עמדו לאחר מטה המת ועל כן אמרו עשה דברים לאחר מטהך.

אומרת הגمرا, תנן חתום למדנו שם במשנה, רבי אליעזר אומר שוב يوم אחד לפניו מיתחך, אמר להן, וכל שכן אם כן ודאי זו עצה טובה, שהרי ישוב היום שהוא ימות מחר, ונמצא כל ימי בתשובה, א"כ העצה שאני אמרתי כדי שהאדם ירצה להיות בן העווה"ב היא בודאי עצה טובה, שעל ידי כך הוא ישוב בכל יום ונמצא כל ימי בתשובה, לא עד שהוא ימות בתשובה אלא כל ימי יהיה בתשובה, ואף שלמה אמר בחכמתו (קהלת ט) בכל עת יהיה בבדיקה לבנים ושם על ראשך אל יחסר, ובגדיך אומר רשי זהו כינוי לנשמה של האדם, שתמיד צריך לבנה, זהינו טהורה, וזה על ידי התשובה, שתמיד צריך האדם להיות בתשובה ועל ידי שהאדם ירצה לשוב يوم אחד לפניו מיתחך וכיוון שהוא לא יודע מתי הוא יום המות על כן יהיה כל ימי בתשובה.

אומרת הגمرا, אמר רבנן בן זכאי, משל מלך שויימן את עבדיו לסעודה המלך הזמין את עבדיו לסעודה ולא קבע להם זמן והוא לא אמר להם מתי הסעודת תתקיים, פיקחין שבחן קישטו את עצמן כיון שהם ידעו שהם מוזמנים לסעודה, על אף שהם לא ידעו את הזמן מ"מ הם ישבו על פתח בית המלך והמתינו שהמלך יכנס אותם לסעודה, אמרו כולם חסר לבית המלך וכי חסר מה שהוא בבית המלך, הרי בבית המלך אפשר להזכיר את הסעודת בצוורה מידית בלי שום תורה ועל כן צריכים להיות מוכנים בכל רגע, טיפשין שבון הלבן

הדרן ערך שיאול

מסכת שבת

פרק עשרים וארבע – מי שוחחיך

וה גם כן נחשב באילו אין עמו נכרי), **מניחו על החמור** הוא

מניח את זה על החמור ההולך אותו.

אללא שכי שנראה בגמרה שבאופן כזה יש גם כן לכוארה איסור דאוריתא, שהרי כשאדם שם איזה שהוא משא על החמור והוא מהמר אחורי החמור, זה נחשב למחרם, ומהמר וזה גם כן איסור דאוריתא, כפי שנראה בהמשך הגمرا שכותוב בפסקוק "לא תעשה כל מלאכה אתה וכבהמתך" וזה נדרש מלאכה שהאדם עושה ביחד עם הבבמה, זה מהמר שהאדם נותן על הבבמה משא כל שהוא ומהמר אחורייה, כך שהמלאכה נעשית כאן על ידי נשיאת הבבמה את המשא ובזה שהוא מהמר אחורייה, זה גם כן מלאכה דאוריתא, על כן נראה בגמרה תנאים מיוחדים באיזה צורה הוא צריך להניח את זה על החמור, כדי שהחמור לעולם לא יעשה עקיירה והנחה, וכל האיסור של העברה ד' אמות ברשות הרבים זה דווקא על ידי עקיירה ברשות הרבים והנחה בד' אמות לאחר מכן, משא"כ אם לא היה כאן את העקיירה והנחה את כאן את האיסור דאוריתא, על אף שזה גם כן אסור אבל מ"מ איסור דאוריתא כבר אין כאן, באופן כזה דווקא נותן על החמור, כך שהאדם צריך לשים את זה על החמור וזה דווקא בעניין שלא עקיירה והנחה כפי שנראה בגמרה כיצד זה נעשה.

עוד אומרת המשנה, **הגע לחצר החוץונה**, אם אדם בא עם משא על החמורו בשבת, כשהוא מגיע לחצר החוץונה, נוטל את הכלים הניטלין בשבת, דהיינו המותרים בטלטל, הוא נוטל בידיו ומורידם מן החמור, ושאין ניטלין בשבת ואותם כלים שאסורים בטלטל בשבת, מתיר החבלים והשKEN נופלי מאייהם אז הוא רק מתיר את החבלים של החמור, שבhem המשא קשורה על החמור, והשKENים נופלים מעלייהם ואז כך הוא פורש את המשא מן החמור, ואסור לו להשאיר את המשא על החמור משום צער בעלי חיים, שאם לא כן הוא היה יכול להשאיר את כל המשא קשורה על החמור, אלא כיון שצער בעלי חיים דאוריתא אסור לו להשאיר את המשא קשורה על החמור, על כן הכלים הניטלים הוא צריך להוריד מן החמור והכלים שאינם ניטלים הוא מתיר את החבלים האוחזים אותם, והשKEN נופלי מאייהם.

גמורה. שואלת הגمرا, **מאי טעםא שרוי ליה רבנן למייתב** ביסיה לנכרי מודע התירו לו רבנן לתת את הכס לנכרי, הרי אמרה לעכו"ם שבת, ועל ידי שהוא נותן את כסו לנכרי יוצא כאן שהנכרי עושה עבورو מלאכה דאוריתא, וזה איסור שבת.

עונה הגمرا, **קيم להו לרבען דאין אדם מעמיד עצמו על** ממונו, חז"ל ידעו שאדם לא יכול לעמוד עצמו על ממונו כזה שהוא עבד עליו והוא עמל עליו ביגע, אדם לא יעמוד

- דף קנ"ג ע"א

משנה. אומרת המשנה, **מי שוחחיך** (ב"ח) [לו] בדרך, אדם שהלך בדרך ווחחיך לו, דהיינו נכנסת השבת באמצעותו והאדם הזה נמצא אליו כיiso שמאחד יש בו מעות שהוא מוקצה, ומצד שני אסור גם לטלטל את זה החוץ מן המוקצה, שהרי הוא מעביר ד' אמות ברשות הרבים שזו היא מלאכה דאוריתא, אומרת המשנה נותן כיiso לנכרי התירו לו חז"ל להת את כיiso לגווי שהולך אותו, ואותו גוי יעביר את זה למקוםו ד' אמות ברשות הרבים, ובמוציא שבת היישראלי יקח את זה מן הגו.

על אף שהרי הגו במצב הזה נעשה שלווה של היישראלי לעשות מלאכה דאוריתא בשביilo, והרי אמרה לעכו"ם שבת, וזה גם כן איסור לומר לעכו"ם לעשות בשביilo מלאכה, וכן כאן כשהוא נותן את כיiso לנכרי הרי הוא עושה את הגו כיילו לשילוח כדי שיטלטל עבورو, ואז הגו עושה עבورو את מלאכת שבת, מ"מ התירו לו חז"ל כיון שחז"ל אמרו את דעתו של אדם שאין אדם מעמיד עצמו על ממונו, ואם לא נתיר לו לחת את זה לגוי או הוא עצמו עלול לעבورو ולהעביר את זה ד' אמות ברשות הרבים, ואז הוא יעבור רק דאוריתא, על כן העדיף שיתן את זה לנכרי, ואז יעבור רק על אמרה לעכו"ם שבת באיסור דרבנן מאשר שיעביר את זה ד' אמות ברשות הרבים, ואז יעבור על איסור דאוריתא.

ורשי"י כאן אומר, שהדיין הזה של נותן כיiso לנכרי, זה באמת מותר דווקא מבعد יום, כשהוא נותן לו את זה עוד לפני כניסה השבת אז זה מותר.

והרא"ש כאן מנסה מאד על רשי"י, ומוכיח מן הסוגיא שההיתר להת את הכס לנכרי זה לאו דווקא מבعد يوم, אלא אפילו לאחרי כניסה השבת מ"מ מותר לו עדין להת לנכרי את הכס, וכך הוא מוכיח את זה מן הגمرا, ועל כן הוא אומר שמה שכותוב כאן נותן כיiso לנכרי זה באמת גם כן בכניסה השבת, אחריו שהשבת כבר נכנסת מ"מ מותר לו לחת את הכס לנכרי.

והקרבן נתנה בפירוש הרא"ש, וכמו כן הבהיר בש"ע מישיבים את רשי"י והרא"ש, והם אומרים שאין ביניהם מחולקת, אלא שרש"י מדבר עניין לכתלה והרא"ש מדבר בעניין בדיעבד, דהיינו שלבתחילה כשהוא הולך בדרך והוא רשא שהשבת עומדת להכנס הוא צריך לחת את כיiso לנכרי לפני כניסה השבת, משא"כ הרא"ש מדבר מה קורה אם הוא לא נתן לפני כניסה השבת, שאז הוא יכול לחת את כיiso גם כן לאחר כניסה השבת.

וממשיכה המשנה, **אם אין עמו נכרי** ואם אין אותו בלבד גוי שיכול לעשות לו את זה, (וכפי שסביר באරאשונים וזה גם כן באופן שיש עמו גוי, אלא שהוא לא סומך עליו שהגוי הזה ישמור לו את כספו ויחויר לו את זה באמת לאחר השבת, אז

עכ"ש בת פ' פרק עשרים וארבע - מי שהחישך קנג ע"א חזדה

דף זה הודפס לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות למחבר: יואל צבי ערערא,רחוב חזון איש 3, בני ברק 51502, נתן להציג ספרים או דיסק ללקוח ולהדפסה עצמאית בלבד תחתוגת הנ"ל. דף הגمرا ל Kohu מבוקש בוקס 057-3195242

זה לנכרי ואם זה לא אתה לידייה אז רק אסור לו לחת את זה לנכרי.

למדנו במשנה, אין עמו נכרי מניחו על החמור. מדיקת הגمرا, טעם דאין עמו נכרי כל מה שאמרנו במשנה והתרנו לו להניח את זה על החמור, זה דוקא בגל ש אין עמו נכרי, הוא יש עמו נכרי אבל כשייש עמו גוי, אפילו שיש עמו גם כן חמור, לנכרי יהיה לדיף שיתן את זה לנכרי מאשר שיניח את זה על החמור.

ושוואלת הגمرا, מאי טעם מהו הטעם שהעדפנו לחת את זה לנכרי מאשר להניחו על החמור.

עונה הגمرا, חמור אתה מצויה על שביתתו, נכרי אי אתה מצויה על שביתתו, יש כאן מעילותא בנכרי לגבי חמור, שבחרום, הרוץ מהאיסור של מחמר יש גם מצויה על האדם של שביתת בהמתו, משום שכותוב בפסוק "למען ינוח שורך וחמורך והנפש בן אמרך והגר", ובזה אדם מצויה שגם בהמותיו ישבו בשבת, שייהיו במנוחה, אף שזה לא אומר שאסור להם לעשות שום מלאכה, כי לדוגמא מותר לו לחת חמור שלו לחולש עשבים ולأكلו, כי זה אצל החמור גם כן נקרא מנוחה, אבל לעשות מלאכה עם הבמה אסור לו לאדם לא רק מדין מחמר אלא גם כן מדין שביתת בהמתו, ועל כן כאן אם הוא יניח את זה על חמورو על אף שהוא יעשה את זה באופן שהוא לא יעבור על איסור מחמר, אבל מ"מ החמור כאן אין לו מנוחה, משא"כ כשהוא יתן את זה לנכרי שלא יעבור כאן על שביתת נכרי, שהרי אינו מצויה על שביתת נכרי, אלא הוא יעבור כאן על אמרה לעכ"ם שבות, ועל כן העדפנו כאן את הנכרי על גבי החמור.

אבל כפי שmobaa כבר במשנה ברורה, כל הענין הזה וזה דוקא בחמור שלו, וכל מה שהאדם מצויה על שביתת בהמתו זה דוקא על שביתת בהמתו שלו, אבל על שביתת בהמתו של נכרי הוא לא מצויה, ועל כן אם יש לו כאן נכרי עם חמור עדיף להניח את זה על בהמתו של נכרי מאשר לחת את זה לנכרי עצמו, כי כשהוא נותן את זה לנכרי הוא עבר על אמרה לעכ"ם שבות, משא"כ כשהוא מניח את זה על חמورو של נכרי או הוא לא עבר כאן לא על אמרה לעכ"ם וגם כן לא על שביתת בהמתו, עכ"פ כאן מדובר בשעה שיש לו חמورو שלו ויש לו גם כן נכרי או עדיף לחת את זה לנכרי מאשר להניח את זה על חמورو, שמדובר אתה מצויה על שביתתו ואילו נכרי אי אתה מצויה על שביתתו.

שואלת הגمرا, חמור וחרש שוטה וקטן, כשייש לו חמור ומצד שני יש לו גם חרש או שוטה או קטן, על מי הוא נותן את זה.

עונה הגمرا, אחמוד מנה ליה, לחרש שוטה וקטן לא יהיה ליה, שלא יתן את זה לחרש שוטה וקטן, אלא הוא יניח את זה יותר טוב על החמור.

שואלת הגمرا, מאי טעם מודיע העדפנו כאן את החמור על חרש שוטה וקטן, הרי חרש שוטה וקטן פטורים מן המצוות.עונה הגمرا, הני אדים, האי לאו אדים, חרש שוטה וקטן הם בני אדם, ועל כן עלולים לבוא ולהחליף את אותם בני אדם בבני אדם אחרים שכן חייכים במצוות, אבל החמור הרי אינו

בכך, והוא עלול להזכיר את המועות בעצמו ד' אמות בראשות הרבנים, על כן אי לא שרית ליה אתי לאתוי ארבע אמות בראשות הרבנים, על כן התירו לו לחת את זה לנכרי כדי שלא הגיעו לידי איסור חמור או איסור דאוריתא.

אומרת הגمرا, אמר רבא, דוקא ביסו כל מה שהתייר לו זה דוקא ביסו, דהיינו כסוף כזה שהוא עבד עליו, אבל מציאה לא אבל אם הוא מציאה זה כבר לא התירו לו לעשות את זה לנכרי, שאז כבר אמרה לעכ"ם שבות.

שואלה הגمرا, פשיטא ודאי שהוא אסור, הרי ביסו תנן למדנו "נותן ביסו לנכרי", א"כ מהי ההוה אמינה שנTier לו גם כן להחת מציאה לעכ"ם.

עונה הגمرا, מהו דתימא, הוא הדין אפילו מציאה היתה אומר שגם במציאה זה אותו הדין, שגם כן מותר לו לחת כמו כן, והאי דקתני ביסו אורחא דAMILTA קתני ומה שהמשנה אמרה נותן ביסו לנכרי זה לא כדי למעט שדוקא ביסו, כסוף שהוא עבד עליו, אבל מציאה לא, אלא אורחא דAMILTA קתני, כיוון שהוא הדרך שכשיש לו לאדם כסוף זה כסוף שהוא עבד עליו, על כן המשנה נקטה ביסו, אבל אין הני גם כן מציאה, קא משמעין לעל כן רבא בא להשמייע לנו שדוקא ביסו אבל מציאה לא.

אבל אומרת הגمرا, ולא אמרן אלא שלא את לידייה כל מה שמייתנו ואמרנו שדוקא ביסו ולא מציאה, זה דוקא מציאה כזאת שלא אתה לידייה, שהוא רואה לפני מציאה וזה הוא יכול להגיד לגוי קח את המציאה הזאת ותביא לי את זה למוציאי שבת, זה מייתנו ואמרנו שהוא אסור, שדוקא ביסו, שאם לא נתיר לו אז הוא לא ירים את המציאה, אבלathy לידייה אבל אם המציאה כבר הגיעה לידו, שהוא רابر הרים את המציאה וכבר זכה בה, בכיביטה דמי או זה דומה לכיסו, לכיסף שהוא عمل עליו, ואם לא נתיר לו לחת לגוי את המציאה שהוא כבר מצא והרים אז גם בזה אומרים שהוא לא ימוד בכך והוא עבר את זה ד' אמות בראשות הרבנים, על כן גם בזה התירו לו לחת את זה לגוי, כל מה שלא התרנו לו זה דוקא במציאה שהוא עדין לא הרים, שעיל זה חז"ל אמרו את דעתו שם לא נתיר לו הוא באמת לא ירים את המציאה.

אומרת הגمرا, איבא דאמרי אחרים למדו את הסוגיא כאן בczora אחרת, בעי רבא שרבא שאל את זה בczora של איביעא, מציאה הבאה לידי מהו מה ההלכה במציאה, כיון דאתא לידייה בכיביטה דמי כיון שזה הגיע לידי אז זה דומה לכיסו ומותר לו לחת את זה לנכרי, או דילמא כיון שלא מתרה בה או אולי כיון שהוא בכל זאת לא טרחה בה אלא הוא רק מציא מציאה בעלמא ולא היה בזה שום טריחה, לאו בכיביטה דמי על כן זה לא דומה לכיסו, ובזה כבר אפשר לומר שאיפלו אם לא נתיר לו למסור את זה לגוי מ"מ הוא לא עבר את זה גם ד' אמות בראשות הרבנים, תיקו והגمرا נשארת באיביעא, לפי האיבא דאמר.

ולמעשה נקטו הפסיקים כלישנא קמא, כיון שהוא ספיקא דרבנן, ועל כן פסקו שבמציאה אם זה אתה לידייה מותר לו לחת את

ש"ג" בא לרבות את השליח, והגמרה ממעטת מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית, עכ"פ נכרי אינו יכול לתרום אפילו ברשותו של היישראלי.

א"כ אליבא דרבנן שהם משווים את החרש לקטן, תהיה השאלה מא' מה הדיין כ שיש כאן חרש וקטן, לחרש יהיב לה האם עדיף לו לחת את זה לחרש דקטןathy לבל' דעת כיון שהקטן יש לו מעלה שהרי הוא יגיע לכלל דעת בעתי, ועל כן יש כבר עול לחת את זה לקטן, והוא טוב לחת את זה לחרש שהוא לא עדיף לכלל דעת, או דילמא לקטן יהיב לה האם שנאמר שעדייף לחת את זה לקטן כיון שכעת אין לו דעת, או שנאמר קטן לעדיף בעטי' מ"מ לא יבואו שעל אף שהוא יגיע לכלל דעת בעטי' לא' אלולפי בגודל פיקח להחליף בין קטן לגודל, דחרשathy לאלולפי בגודל פיקח משא"כ בחרש יש לנו חשש שאתי לאחלווי בגודל פיקח.

עונה הגمرا שיש בזה מחלוקת, א'ICA דאמרי לחרש יהיב לייה, א'ICA דאמרי לקטן יהיב לה, יש כאלו שאמרו שעדייף לחת את זה לחרש כי הסברא שלathi לבל' דעת היא סברא עדיפה עלathi לאחלווי בגודל, ויש כאלו שאמרו שעדייף לחת את זה לקטן על אף דאתி לבל' דעת, כי הסברא שאתי לאחלווי בגודל פיקח היא סברא יותר חמורה מאשרathy לבל' דעת.

אומרים כאן התוס' בר"ה דחרשathy לאלולפי בגודל פיקח, שכאן אנחנו רואים שהגمرا מסתפקת איזו סברא עדיפה, האם הסברא שלathi לאי לאחלווי בגודל פיקח עדיפה עלathi לבל' דעת, או שהסבירה שלathi לבל' דעת עדיפה עלathi לאחלווי בגודל פיקח.

וא"כ שואלים התוס' מדוע בעמוד א' בשאנחנו באים לדון בקטן ושותה, היה פשיטה לנו שנחננו נותנים את זה לשוטה, הרי גם בשוטה יש את הסברא שלathi לאחלווי בגודל פיקח, א"כ בשאנחנו לא יודעים איזו סברא עדיפה, האם הסברא שלathi לבל' דעת עדיפה עלathi לאחלווי בגודל פיקח, או שהסבירה שלathi לאחלווי בגודל פיקח עדיפה, הינו צרכיהם להסתפק גם כן בקטן ושותה, ומדוע אנחנו מסתפקים דוקא בקטן וחרש, כך שואלים התוס', והם נשארים בקושייה.

ואומר המהר"ש"א, שלולי דברי התוס', אפשר היה לישיב היבט את הקושיא, שככל מה שנחננו מסתפקים באיזו סברא עדיפה והדוקא בחרש שיש בו דעת קלישטה, משא"כ בשוטה שאין לו בו דעת כלל, ובענין הדעת עצמו הקטן עדיף על השוטה, שהקטן יש בו דעת קלישטה כמו לחרש, אלא שהשותה אין לו כלל דעת, א"כ על אף שבשותה יש את הסברא שלathi לאחלווי בגודל פיקח אבל מ"מ כיון שמשכנגדו עמד כאן קטן לאחלווי בשוגג, והוא גם חייב במציאות, הינו צרכים שיש בו דעת קלישטה וגםathi לאחלווי בגודל דעת, סברה הגمرا שכנגד שוטה שאין בו דעת כלל עדיף הקטן, משא"כ כל השאלת השוטה שלו בunningן חרש וזה בגלל שחרש יש בו דעת קלישטה, ורק כאן אנחנו מסתפקים, כך אומר המהר"ש"א שהייה אפשר לומר לו לoli דברי התוס'.

עכ"פ התוס' שואלים מדוע פשיטה לנו שהשותה עדיף על הקטן, הרי בשוטה גם כן יש את הסברא שלathi לאחלווי בגודל פיקח, על כן מדוע החلطנו שנחננו נותנים את זה לשוטה ולא רק בקטן.

בן אדם ולא יבוואר להחליפו בגין אדם אחר, על כן העדרפו את החמור על פני חדש שוטה וקטן.

אומרת הגمرا, אם יש לו חרש ושותה, שיתן את זה לשוטה, ואם יש לו שוטה וקטן שיתן את זה לשוטה, תמיד כשייש לנו כאן שוטה הוא עדיף בין על חרש ובין על קטן, שוטה אין בו דעת כלל, ולפי דרך הטבע הוא גם לא עדיף להיות פיקח, על כן השוטה הזאת יש לו מגרעות יותר מן החרש ויתר מז הקטן, שקטן אף שעכשו הוא פטור מן המצוות אבל הוא עתיד להיות גדול ולהיות חייב במצוות, והרש מצד שני על אף שאין בו דעת אבל זה לא המצב של שוטה שאין בו דעת כלל, אלא יש בו דעת קלושה, על כן השוטה גורע משליהם.

איבעיא להו אבל שואלת הגمرا, חרש וקטן מי, מה הדיין כשיש לנו כאן חרש, שהוא אינו שוטה גמור כי יש לו דעת קלושה, ומצד שני יש לנו קטן, שאף אין בו דעת אבל הוא עתיד להיות גדול, מי עדיף על מי.

אומרת הגمرا, אל'ICA דרכי אליעזר לא תיבעי לך אליבא דר' אליעזר אין לנו שאלה כלל, מודיע, רתניא כי לממנו בבריתא, רבי יצחק אומר משום רב' אליעזר תרומות חרש שהפריש תרומה,

- דף קנ"ג ע"ב

לא יצא לחולין המרומה הזאת אסור לזר לאכול אותה, כי לה דין של תרומה, מפני שהוא ספק כיון שהוא נחשב לספק, ואו כשהחרש הפריש את אותה תרומה אין כדי נמי הפירות עדיין לא נתרמו, שאסור לאכול גם כן את הפירות כי יתכן שההפרשה של החרש אינה הפרשה, ואו הפירות הם עדין טבל, אבל מצד שני גם התרומה שהוא הפריש היא גם כן לא נחשבת לטבל, היא כבר יש לה דין של תרומה מספק, על כן אנחנו רואים שאלי'ICA דר' אליעזר אנחנו חושבים להפרשתו של חרש שאולי היא כן הפרשה, ועל כן הוא במצב של ספק חייב במצוות ספק אינו חייב במצוות, א"כ אין לנו כאן איבעיא כשייש לנו חרש וקטן למי לחת, שאז ודאי יתכן לקטן שהרי החרש הוא חייב במצוות מספק משא"כ הקטן פטור לגמרי מן המצוות.

כ' תיבעי לך כל האיבעיא שלנו זה רק אל'ICA דרבנן, רתנן כי לממו במשנה, חמשה לא' יתרומו ואם רמו אין תרומות תרומה רבן ונחננו שאותה חמשה אסורה להם לתורם ואם תרמו התרומה שלהם כמו שלא תרמו ואין תרומות תרומה כלל, והמשנה מינה אלו חז'ן, חרש שוטה וקטן, אנחנו רואים שהמשנה כאן כללה את החרש ביחד עם השוטה והקטן, וכמו שהשותה והקטן אין תרומות תרומה כלל, אנחנו נון לא מחשבים את זה, וגם מספק אנחנו לא אמורים שזה תרומה, כמו כן גם תרומות החרש, א"כ כבר מצאנו כאן את דעתם של רבן, והתרום את שאינו שלו אדם שבא לתורם פירות של חבירו, הוא גם כן לא יכול להיות תורם, ונכדי שתרם דוקא רשות של הבעלים כדי לתורם תרומה, ונכדי שתרם את של ישראל אפילו ברשותו, וגוי שבא לתורם מפירות של ישראל להפריש תרומה, אפילו שהישראל נתן לו רשות הבעל הבית נתן לו רשות, אין תרומות תרומה, מ"מ הנכרי לא יכול לתורם, שזה נלמד מן הפסוק "כן תרימו גם אתם"

057-3195242

דף זה הודפס ע"י המושה לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות © למחבר: יואל צבי ערערא,רחוב חזון איש 3, בני ברק 51502, נווט להנחיות סופרים או דיסק לקריא ולהדפסה עצמאית אל המחבר בכתבות הולן או בסל 03-5795243

אומרת בברכות בפרק תפלה השחר שלא היה תלויה אלה אחת בבית המדרש שלא נפטרה, ובכל מקום בש"ס כתוב בו ביום הכוונה לאותו היום המיווה, שבאותו היום גם כן גרוו את שמונה עשר הגירות שלמדו בתחילת מסכת שבת, ואחת מן הגירות היהת שלא ליק' פחות פחות מד' אמות בשעה שיש לו נכרי אותו, אומר ר' אלעזר שבו ביום גדרשו סאה, שבאותו יום מילאו את הסאה.

רב' יהושע אומר, בו ביום מהקו סאה, ר' יהושע סובר שלא טוב עשו שהרכבו לגוזר יותר מדאי, אומר רשי' שעיל ידי כך שאסרו לו להוליך את זה פחות מד' אמות בשעה שיש לו נכרי אומר רשי' על ידי זה הוא עלול להגיע להעביר את זה ד' אמות בראשות הרבים שיתכן שהוא לא יסמן יותר מד' על הנכרי, והוא לא ירצה تحت זאת זה לנכרי, ואז הוא עלול להעביר את זה ד' אמות בראשות הרבים כיון שלא התרנו לו להוליך את זה פחות מד' אמות, על כן הוא לא יודע מן ההיתר הזה, ומתווך כך כיון שיש לו כאן נכרי הוא לא ירצה تحت זאת זה לנכרי והוא עצמו יעביר את זה ד' אמות בראשות הרבים.

והשפט אמרת כבר שואל כאן על רשי', שהרי אם הוא לא סומר על הנכרי לבכורה זה דומה לאין לו נכרי, ובain לו נכרי הרי יש כאן כן את ההיתר של מעבירו פחות מד' אמות, כל מה שאסרו לו להעביר את זה פחות מד' אמות וזה דוקא כביש לו נכרי, ויש לו נכרי אמרת השפט אמרת הכוונה היא שיש לו נכרי שהוא גם סומר על הנכרי הזה, וא"כ הוא נשאר בצע' על רשי' מדוע רשי' כאן הסביר את מהקו סאה שעיל ידי שאסרו להעביר את זה פחות מד' אמות וזה סיבה שעיל ידי שלא יאמין לנכרי על ידי כך הוא יכול להעביר את זה ד' אמות, ואם הוא לא מאמין לנכרי אז באמת יש לו כן את ההיתר, כי באופן כזה הרי לא גרוו את הגירה.

עכ"פ ר' יהושע אמר בו ביום מהקו סאה, וכך מסביר כאן רשי' שר' אלעזר סובר טוב עשו ור' יהושע סובר שלא טוב עשו. אבל חוס' אומרים, שבין ר' אלעזר ובין ר' יהושע שניהם הכוונו לשבח, אלא שאחד הסביר את זה בלשון גדרשו סאה, ואחד הסביר את זה בלשון מהקו סאה.

והיינו שר' אלעזר סובר שלפני שחו' לתקן את הגירה הזאת היהת סatta הגירות מוחוקה, שהיה כאן איזה שהוא פירצה, שהאדם היה מותר לו להוליך את זה פחות מד' אמות וזה היהת הסיבה שעיל הוליך להכשל בהעברת ד' אמות בראשות הרבים, על כן בו ביום גדרשו סאה על ידי שהוסיפו את אותה הגירה, ואילו ר' יהושע מגדיר את זה כמהקו סאה, שלפני אותה הגירה היהת הסאה גדורשה דהינו שעד ההיתר שהתייר לו לאדם שהוליך בדרך והחשיך לו ויש לו את הכיס, הסאה הזאת היהת גדורשה על ידי ההיתר של מוליכו פחות מד' אמות, ועל ידי שעשו כאן את הגירה על ידי וזה מהקו את סאות ההיתרים שהתייר לו לאדם שהחשיך לו בדרך להצליל את כיסו.

ועכ"פ לדעת התוס' בין ר' אלעזר ובין ר' יהושע שניהם הכוונו לשבח, שאף אחד לא הוכחון לומר כאן שהיה כאן גירה במידה גדורשה שעיל הוליך לעיל ידי הגירה הזאת לצאת תקלת.

שואלת הגمرا, אין שם לא נכרי, ולא חמוץ, ולא חרש, ולא שותה, ולא קטן, מא', מה קורה אם אין לו אף אחד מהם מתחת לו את היכיס.

עונה הגمرا, אמר רב' יצחק, עוד אחרת היהת ולא רצוי חכמים לגלות היהת עוד עצה כדי להציג שלא יצטרך לאבד אותו, וחכמים לא רצוי גלות את אותה עצה.

שואלת הגمرا, Mai עוד אחרת היהת מה הייתה אותה עצה שחכמים לא רצוי גלות אותה.

עונה הגمرا, מוליכו פחות מארבע אמות, הוא מוליך את זה פחות מד' אמות, ואז כיוון שהוא מוליך את זה פחות מד' אמות הוא לא מעביר את זה ד' אמות ברשות הרבים, שכל פחות מד' הוא עוזר ומפסיק ללכת. ולמעשה יש מן הראשונים שאומרים שבהעbara הזאת של פחות מד' אמות, הוא ציריך דוקא לשבת בינוים, שאז זה נראה שהוא לא הൾ את זה ברצף אחד, וישנם במקרה שואמרם שמספיק שהוא עוזר ועצור מהיליבו.

שואלת הגمرا, Amay לא רצוי חכמים לגלות מדוע חכמים לא רצוי גלות את אותה עצמה של מוליכו פחות פחות מד' אמות, הרי גם בזה אין כאן איסור דאוריתא, ואיסור דרבנן הרי בין כך התרנו בגל שחשנו שהוא לא עומד בכך, על כן כמו שהתרנו אמרה לעכ"ם שבוט יכלנו להתיר גם כן לכתלה להעבירו פחות פחות מד' אמות.

עונה הגمرا, משום (משל' כה) בכבוד אליהם הפטיר דבר, ובכבוד מלכים חקור דבר, מבאר כאן רשי', שモثر להסתיר דברי תורה מטעם בכבוד שמים, שכשיש לנו כאן עניין של בכבוד שמים מותר להסתיר דברי תורה, משא"כCSI כביש כאן עניין של בכבוד מלכים, אדם שהוא עשיר או אדם שהוא חשוב מאד, אז מצד זה אין לנו היתר למנוע דברי תורה אלא שבוחקrho, על כן בכבוד אלקיהם הפטיר דבר ובכבוד מלכים חקור דבר.

שואלת הגمرا, והכא Mai בכבוד אליהם איבא, איזה בכבוד אלקיהם יש כאן על ידי שהתרנו את ההלכה הזאת של מוליכו פחות פחות מד' אמות.

עונה הגمرا, דילמאathy לאתוי ארבע אמות בראשות הרבים שמא מתוק שהוא בהול להגעה לבתו הוא עלול לטעות במידידת פסיעותיו, שהרי הוא לא יודע לבדוק מה היא המדה של ד' אמות, על כן הוא עלול לפעמים כן לטעות וכן להעביר את זה ד' אמות בראשות הרבים.

אומרת הגمرا, תניא למדנו בבריתא, רב' אלעזר אומר, בו ביום גדרשו סאה, בו ביום הכוונה באותו היום שגזרו את אותה גירה שלא יוליך פחות מד' אמות בשעה שיש לו נכרי, באותו היום אומר ר' אלעזר גדרשו סאה, מפרש רשי' דהינו מילאו את הסאה במדה גדורשה וכייה כדי להרבות גדר בישראל, והיינו שהיא כאן מידה טוביה כדי להרבות את השמירות שבת בישראל, שעיל ידי שהגדישו את הסאה ומילאו אותה יפה זה היה אכן גדורשת סאה בעניין שמירת שבת. ומבייא רב נסים גאון, שבו ביום זה אותו היום שהיתה המחלוקת בין רבנן גמליאל לר' יהושע, ואז הושיבו את ר' אלעזר בן עזירה לנשיאות, וזה היה יום מיוחד בבית המדרש, כפי שהגمرا

ף זה הודפס ע"י המוסה לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות לישראל צב' ערערא, רחוב חזון איש 3, בני ברק 51502 טלפון 03-5795243 או 057-3195242

וא"כ אומר המהר"ש", מובן גם כן טוב מאד מה שהוא אומר בכך המשל של קופה מלאה קישואין ודילעין אדם נותן לתוכה חרдел, שדבר ראשון מילאו את הקופה בקישואין ודילעין, והכוונה שאسرו את ההעbara בפחות פחות מד' אמות, ולאחר מכן נתנו לאדם את האפשרות לחתה לתוכה חרDEL, דהיינו לחתה את הכיס לנכרי.

אבל אומר המהר"ש, לפי ר' אליעזר יוצאת שם האדם לא רוץ להמלאות את הקופה בחרדל, דהיינו הוא לא רוצה לא להעbara פחות מד' אמות, והוא גם לא רוצה לחתה לנכרי הרשות بيדו, שהוא שני גורירות, וזה הכוונה בכך גדרשו את הסאה, שהוטיפו בכך גורירה נופפת לחיזוק הגזירה הקודמת, אבל מי שרצה להחמיר על עצמו לא לחתה לנכרי וגם לא להעbara פחות מד' אמות אלא להשאיר את זה במקומו עד מוצאי שבת, תבוא עלייו ברכה.

מישא"כ ר' יהושע אומר שמחקו הסאה, דהיינו שהגזירה שחוז"ל אמרו שהוא יתן את זה לנכרי זו גזירה החליתית, שהאדם לא יכול להחמיר על עצמו ולומר שהוא לא רוצה לא להעbara את זה פחות מד' אמות, והוא גם לא רוצה לחתה לנכרי, את שניהם הוא לא רוצה, אלא הוא רוצה להחמיר על עצמו, סובר ר' יהושע שהוא אחת החליתיות שחוז"ל גורו לחתה לנכרי והוא חייב להחמיר על עצמו ולהסביר, שלא היה אפשר היה גורירה את זה לנכרי, והסביר באזה אמר המהר"ש, שחוז"ל אמרדו את דעתו של אדם שיתכן שברגע מסוימים הוא ירצה להחמיר על עצמו ולא לחתה לנכרי וגם לא להעbara פחות מד' אמות, שלאחר מכן דעתו תשנה עלייו ונכרי כבר לא יהיה מצוי בידו ואז הוא עלול להעbara את זה ד' אמות ברשות הרבנים ממש, ועל כן חוז"ל ציוו עליו שהוא חייב לחתה את זה לנכרי, וזה הוא גם כן הסביר במקרה של ר' יהושע, שר' יהושע סובר שהוא דומה לעירבה מלאה בדבר שאין לו אפשרות להחמיר על עצמו לשים שם גם כן קישואים או רמנונים, והוא לא יכול לשים את זה, שם הוא ישים את זה העירבה תקיא את הדבר, גם בגין חוז"ל גורו שמדובר יtan את זה לנכרי, שלא יחמיר על עצמו, שם הוא יחמיר על עצמו גם כן עיקר הסיבה להעkar שהוא עלול גם כן על ידי כך לבוא לידי העbara ד' אמות ברשות הרבנים.

יוצאת אליבא דהמוהר"ש שיש בכך מחולקת יסודית בין ר' אליעזר ור' יהושע האם האדם הראשי להחמיר על עצמו לא לחתה לנכרי וגם לא להעbara ד' אמות ברשות הרבנים, שעתה זה סובר ר' אליעזר, משא"כ ר' יהושע סובר שאסור לו לאדם להחמיר על עצמו, שחוז"ל שאמרו נוטן כיiso לנכרי וזה לא רק עצה טוביה שיתן כיiso לנכרי אלא שחוז"ל גורו עליו שיתן באמת לנכרי ושלא יחמיר על עצמו, שיתכן שדעתו תשנה, שעל ידי כך הוא עלול לבוא אח"כ להעbara ד' אמות ברשות הרבנים.

אומרת הגمرا, אמר מר, למדנו במשנה, אין עמו נבר מנייחו על החמור אם אין לו נכרי מותר לו להנעה את כיiso על החמור.

שואלת הגمرا, והלא מחמר והרי הוא עובר בכך על איסור מחמר, ורחמנא אמר (שמות כ) לא תעשה כל מלאכה.

מחמר הכוונה כשהאדם עושה מלאכה ביחיד עם במתו הוא

אומרת הגمرا, תניא למדנו בברייתא, משל רבי אליעזר למה הדבר דומה מה דומה מה שר' אליעזר אמר שבו ביום חדש סאה, ומה דומה לקופה מלאה קישואין ודילעין לסל שהוא מלא בקישואין ודילעין, אדם נותן לתוכה חרDEL והוא מחזקת אדם שבא ומוציא גרגירי חרDEL לחוץ אותה קופה שהיא מלאה בקישואין ודילעין אז הקופה מחזקה את שנייהם, ואדרבה זה יותר טוב, הקופה עצה מלאה היטב בין והדלעין נכנסו גרגירי החרDEL והשלימו אחד את השני.

משל רבי יהושע למה הדבר דומה מה שר' יהושע אמר בו ביום מחקו סאה, לעירבה מלאה דבש, נותן לתובה רימוניות ואגניות והיא מקיה.

מבאר בכך מה הכוונה כאן במשמעותו של ר' יהושע, ורש"י לפניו שסובר שר' יהושע סובר שמחקו סאה, דהיינו שלא טוב עשו שגדרו כאן, שהם גרוו כאן גזירה שאין הציבור יכול לעמוד בו, והיינו שעיל ידי שהם גרוו כאן הם הוסיפו על בסאה מודה כזו שזיה מוציא את מה שיש כבר בסאה, שהרי בסאה הזאת גזירה מותר לו כל מיני היתרים כדי שלא יבוא להעbara פחות מד' אמות בשעה שיש לו נכרי על ידי זה גרמנו שמה שתיקנו קודם במא שזיה תקלל שעיל ידי כב' הרבים, בזאה שזיה כב' הוא יכול בהתרים שעשינו קודם במא שזיה תקלל שעיל ידי כב' הרבים, בזאה שזיה כב' הרבים, וזה המשל לבוא ולקלקל בן להעbara ד' אמות ברשות הרבים, וזה המשל כאן, וכשהוא מוסיף כאן את הרימוניות לעריבה המלאה דבש זה מוציא את הדבש שכבר יש בעריבה, וזה הפירוש כאן במשלו של ר' יהושע אליבא דרש"י.

התוס' כאן מפרש את המשל כך, שלפני שחוז"ל גורו היה לנו כאן סאה מלאה דבש עם הרמוניים והאגוזים, כך שהדבש היה נזול כל הזמן החוצה, וברגע שהוציאו את הרמוניים והאגוזים אז העירבה הפסיקה להקיא את הדבש שבתוכה, ועל ידי כך תיקנו את העירבה, לא על ידי מוחיקת הסאה, אלא על ידי שהוציאו כאן את האגוזים ורמנוני הפסיקה נזילת הדבש מן העירבה, ובמו כך במקרה עליו שחתום פירשו שסתם האגוזים היה מלאה יותר מדי וזה גם להקיא את הדבש דהיינו את מה שנשינו לתקן כאן על ידי היתרים האלה, ועל ידי שאסרו את ההעbara פחות מד' אמות על ידי והתיקנו את כל הסאה שהסאה כבר לא תקיא יותר את מה שיש בה, וזה הכוונה אליבא דהתוס' בדבורי של ר' יהושע.

והמהר"ש מאבר בכך פירוש נוסף, שבו ביום גדרו סאה במחולקת של ר' אליעזר ור' יהושע, ולפי דבריו יוצא בכך מחלוקת יסודית בין ר' אליעזר לר' יהושע, כי הוא מאבר שכונותו של ר' אליעזר כשהוא אומר בו ביום גדרו סאה הוא מתקבון לומר שהוא היה כאן למשעה שני גורירות, גזירה אחת שאסרו את ההעbara של פחות פחות מד' אמות ברשות הרבנים, גזירה שנייה שהתרו לו לחתה את זה לנכרי, שהרי אמרה לנכרי שבוט, אסור הרי לחתה את זה לנכרי, אלא כאן התירו את זה ועשו את זה כדי לקיים את הגזירה הראשונה, כדי לקיים את האיסור של העbara פחות פחות מד' אמות על כן היו מוכרחים להתייר לו לחתה לנכרי, וא"כ יש כאן שני גורירות, וזה הכוונה גדרו סאה.

ע"צ'ישת פ' פרק עשרים וארכע - מי שהחשים קנג ע"ב חזדה א'רגן

דף זה הודפס לראשונה וויזיק לאריה להדפסה עצמית אל המחבר בכתבת היל או בטלפון 03-5795243, ניתן להציג סופרים או דיסק לאריה להדפסה עצמית אל המחבר בכתבת היל או בטלפון 03-5795242 נייד 03-5795243, רחוב חזון איש 3, בני ברק 51502.

ממנה בין את העקירה ובין את ההנחה, שלא עשה גם לא אחת מהן, ועל כן לפני שהבמה עומדת הוא כבר צריך להוריד ממנה את הcis, אך פסק הרמב"ם.

אבל כפי שאמרנו בש"ע נפסק וככפי שמשמע בכך מהרבה ראשונים, וגם מרשי"י כאן משמע כך, שלאחריו שהבמה עומדת הוא מוריד ממנה את התיק, אך שכשיהיא תתחילה לכלת היא תתחילה לכלת בלבד הcis, ורק לאחר מכן עלייה את הcis, אך שהוא לא עשה בכך את העקירה.

שואלת הגمرا, אי חייב אם כך, אם הוא עשה את זה באופן כזה שהיא לא עשה בכך עקירה והנחה, א"כ מדרוע הוא צריך להניח את זה על חבירו באופן כזה, שחייבו יתחילה לכלת והוא יניח לעילו את הcis, ואוז חבירו לא יעשה בכך עקירה, א"כ חבירו יכול להעביר את זה עבורו ד' אמות ברשות הרבים ללא עקירה והנחה.

עונה הגمرا, אמר רב פפא, כל שבגופו חייב חטא, בחבירו פטור אבל אסור, כתוב שחייב חטא, כדבר שאליו הוא עצמו עשה את כלו הוא היה חייב חטא, בדוגמה שזה בחבירו הוא פטור אבל אסור, ובצירור שלנו, אותו אדם כשהוא יתחילה לכלת וירים מן הקרע תוק כדי הילכו את הcis, על אף שהוא כבר היה תוק כדי הליכה כשהוא הרם את הcis, מ"מ זה נחשב לעקירה, שהרי הוא עקר את החפץ מן הקרע, ולאחר מכן מכון שהוא יעזור זה יחשב להנחה, ואוז הוא העביר ד' אמות ברשות הרבים על ידי עקירה והנחה והוא חייב חטא אם הוא עשה את זה בשוגג, אז באופן כזה בחבירו פטור אבל אסור, כשהבחירו יתחילה לכלת והוא ישים עליו את הcis א"כ כיוון שהיא אכן עקירה על ידי האחד והוא הניח את זה על חבירו שכבר הולך ואוטו אחד שכבר הולך הוא עשה את ההנחה, על כן זה נחשב לשנים שעשו, שניים עשו כאן מלאכה, אחד עשה בכך עקירה על ידי שהוא עקר את זה מן הקרע, והשני יעשה את ההנחה על ידי שהוא עקר, ושנים שעשו אותה אין היכי נמי הם פטורים, אבל הם פטור אבל אסור, כיון שדוגמתו אותה מלאכה אפילו אם זה היה תוק כדי הילכו, אם אדם אחד עשה את זה הוא היה חייב חטא, והוא היה עובר בכך האיסור דאוריתא, כלל מה שאנו ינוי אומרים שתוק כדי הליכה וזה לא נחשב לעקירה וזה דוקא אסור שהטהינו עליו את החפץ או שהוא טעו ועומד מערב שבת, אז אנחנו אומרים שאם הוא הולך כל הזמן וזה נחשב שלא היה אכן עקירה, אבל אדם שמתחיל לכלת בשבת ותוק כדי הילכו הוא מרים חפץ מן הקרע ודי שזה נחשב עקירה, ועל כן כל שבגופו חייב חטא, דהיינו שאם אדם אחד עשה את זה הוא היה חייב חטא, על כן בחבירו פטור אבל אסור, על כן בחבירו זה נחשב לפטור אבל אסור ואסור לו להטעין על חבירו בצוורה כזאת.

אבל כל שבחירו הוא מרים חפץ מן הקרע ומותר פטור אבל אסור, בחמור מותר לכתלה, על כן כאן בחמור זה מותר וככתלה, על כתלה באיסור מחמר, באופן כזה זה מותר לכתלה, אבל אף שם הוא עצמו היה עושה כך הוא היה חייב חטא, אבל אם הוא היה עושה את זה בחבירו הוא היה פטור אבל אסור, אז בחמור זה מותר לכתלה ועל כן התרנו להניח את זה

עובד כאן על איסור מחמר, כיוון שכותוב כפי שהגمرا כתוב "לא עשה כל מלאכה אתה ובהמתך", שהגمرا לומדת מזה איזו היא מלאכה שהאדם עשה עם עצמו ביחיד, והוא מחמר, שהוא מניח איזה שהוא חפץ על בהמתו ובהתו מעבירה את זה ד' אמות ברשות הרבים על ידי שהוא מחרר אחראי, א"כ אין היכי נמי הוא לא עשה כאן את המלאכה בלבד, אבל על ידי בהמתו הוא עשה כאן העברת של ד' אמות ברשות הרבים, א"כ אין התרנו לו להניח את זה על החמור הרי הוא עובד כאן על איסור דאוריתא של מחמר, והتورה אמרה "לא עשה כל מלאכה".

עונה הגمرا, אמר רב אריא בר אהבת, מניחו עלייה בשיהיא מהלבת, הוא שם את החפץ (את הcis עם המעות) על הבמה כשהיא כבר מהלבת, וכך שיוציא שהבמה לא עשה כאן עקירה והנחה, שהרי כשהיא כבר התחלת לכלת הוא מניח עלייה את הcis כך שהיא לא עקרה את האיסור של הcis, והאיסור של העברת ד' אמות ברשות הרבים זה דוקא אם הוא עקר את החפץ עקירה והנחה, דהיינו שהוא מרימ את החפץ, מעביר אותו ד' אמות, ומניח את החפץ, אז הוא עבר על האיסור של העברת ד' אמות, אבל אם הוא העביר ד' אמות בילוי עוקור את החפץ ולהניח אותו אז הוא לא עבר על האיסור של העברת ד' אמות, א"כ גם כאן כשהחומר כבר התחלת לכלת אז הוא מניח לעילו את הcis, יוצא שהחומר כאן לא עקר את החפץ, א"כ אין היכי נמי החומר העביר את החפץ ד' אמות ברשות הרבים, אבל כיוון שהוא היה ללא עקירה על כן אין כאן את האיסור דאוריתא.

שואלת הגمرا, וזה אי אפשר דלא קיימת הרי לא יתכן שהיא לא תעמוד לרוגע להשתין מים ולהטיל גלים, וא"כ ואיבא עקירה והנחה, איך אנחנו התרנו לו לשים את זה על החמור, הרי אנחנו יודעים בבירור שהיא תעמוד באיזה שהוא זמן באמצע הדרך, וא"כ הרי שוב יהיה כאן עקירה והנחה וא"כ שוב הוא עבר על האיסור של מחמר.

עונה הגمرا, בשיהיא מהלבת מניחו עלייה דהיינו כשהיא מתחלת לכלת כשהיא עוקרת יד ורגל להתחילה לכלת אז הוא מניח עלייה את הcis, בשיהיא עומדת נוטלו הימנה וכשהבמה עומדת הוא נוטל ממנה את הcis, כך שתמיד שוב תתחילה לכלת היא לא עשה את העקירה, וכך שהיא היא עושה הנחה בלבד ולא עקירה, וכשהיא לא עשה עקירה והנחה ביחס לכך אין כאן את האיסור דאוריתא.

וכך נפסק בש"ע, שבר צריך לנחות עם הבבמה, להניח את זה כשהיא כבר מתחלת לכלת ולהוריד את זה ממנה לאחריו שהיא עמדה, שאו יוצא שהנחה היא בן עשרה שהרי כשהיא עוצרת זה באילו היא מניחה את החפץ (את הcis), אבל כיוון שהיא לא עשה עקירה וזה כבר מספיק לנו.

ולמעשה כך למדים הרבה ראשונים, וכך פסק גם הרשב"א, אבל ברמბ"ם נראה שבודר שהוא צורק להוריד ממנה את הcis לפני שהיא עוצרת, כשהוא רואה שהיא הולכת לעוצר הוא כבר צריך להוריד ממנה את הcis שלא עשה גם הנחה בלבד, שעל אף שאיסור דאוריתא של מחמר זה על ידי עקירה והנחה מ"מ כאן סובר הרמ"ם שהוא צריך למנוע

אבל הביאור הלכה כבר מביא דעתו אחרת שם סוברות שלכתחילה ודראי הוא צריך להמנע מלעמוד בפתח ביתו, אלא הוא צריך לפתח את הדלת ומיד להכנס בלי שום עמידה בכלל, שהוא שהגמרה כאן שאלת סוף סוף כי מטה לביתה, שכן משמע שאיפילו עשה הנחה על פתח ביתו כיוון עמד בכניסה לביתו מ"מ התירו לו כיוון שהוא ותיק אליה יד, וה לא בಗל' שהעמידה על פתח ביתו זה באמות נוחש להנחה, שעמידה על פתח ביתו זה לא נוחש להנחה, והוא רק דומה להנחה, ועל כן כבר הצרכו לו לזרוק את זה כל אחר יד, אבל אין לכך נמי הוא ודאי צריך להמנע מלעמוד על פתח ביתו, שבאופן כזה זה יהיה הנחה אמיתית ואז זה נוחש למיעבר מרשות לרשות.

אומרת הגمرا, אמר רמי בר חמא, המחר(er) אחר בהמתו בשבת בשוגג חייב חטא, במזיד חייב סקללה, אדם שהימר אחר בהמתו בשבת, דהינו היה עלייה משא, והוא דירבען אותה לכלת והעביר כאן ד' אמות ברשות הרבים על ידי עקירה והנחה, אם הוא עשה זאת זה בשוגג הוא חייב חטא, ובمزיד חייב סקללה.

שואלת הגمرا, מי טעמא, למה חייבים על מהחר בהמתו בשבת. אמר (רבא) [רבבה], ראמר קרא לא העשה כל מלאכה אתה ובಹמתך, בהמתו דומיא דידיה התורה דמתה כאן את "אתה" ל"בהמתך" מה הוא בשוגג חייב חטא במזיד חייב סקללה, אף בהמתו נמי בשוגג חייב חטא במזיד חייב סקללה, אמר כבמחר על אף שהמתו היה זו שעשו את המלאכה, והוא רק עשה את זה על ידי החימור שלו, מ"מ התורה דמתה את שניהם ובשוגג חייב חטא ובמזיד חייב סקללה.

אומרת הגمرا, אמר רבא, שני תשובות בדבר שני פירושות יש לנו על מה שרמי בר חמא אמר, שהוא אמר שתי הלכות במחר(er) אחר בהמתו בשבת, הלכה אחת بشוגג חייב חטא והלכה שנייה שבמזיד הוא חייב סקללה, על שתיהן יש לנו תשובה.

חדרא, רבתיב (במדבר טו) תורה אחת יהיה לכם לעשה בשוגגה, והנפש אשר תעשה ביד רמה, הפסוק הזה נאמר בעבודה זרה, כתוב שם "תורה אחת יהיה לכם" ומכאן אמרת הגمرا הוקשה כל התורה בולח לעבודה ורת, שבזאת שהتورה אומרת "תורה אחת יהיה לכם" בע"ז אנחנו רואים כאן היקש של דיני ע"ז לכל התורה כולה, וא"כ אנחנו דורשים מה עבדה זרה דעתיך מעשה בגופיה, כמו שבע"ז הוא לא חייב בשוגג עד שיעשה מעשה בגופיה, שכחוב לעושה בשוגגה, הכא נמי עד דעתיך מעשה בגופיה כמו כן כאן בשוגג הוא לא חייב להיות חייב חטא עד יעשה מעשה בגופיה, אבל מחר(er) שהוא לא עשה מעשה בגופיה, שהבאה מה עשה והוא רק מחר(er) על ידה, על זה אפילו אם הוא עשה בשוגג מ"מ הוא לא חייב חטא, זו היא הפירכה של רבא שהוא פורץ על ההלכה של שוגג.

עוד, תנן לנו במשנה המחלל את השבת בדבר שחייבין על שוגגו חטא וועל וdone סקללה א"כ אנחנו רואים כאן שהמשנה נקטה בלשונה המחלל את השבת "בדבר שחייבים על שוגגו חטא", מובל דאי'א מידי דאי'ן חייבין על שוגגו

על החמור תוך כדי הילוך.

אומרת הגمرا, אמר רב אדא בר אהבה, היהת חביבתו מונחת לו על כתפיו אדם שהיתה לו חביבה מונחת על כתפיו בשבת, רין תחתיה עד שמניע לבתו מותר לו לroxן כל הזמן עד שהוא מגיע לבתו, שbezorah עצת הוא לא עשה עקירה והנחה, הוא רק מעביר עצת זה ד' אמות بلا עקירה והנחה, ועל כן הוא רין עד שמגיע לבתו.

ambilкар כבן רשי', שהוא מדבר שהחביבה היהת על כתפיו מערב שבת, והוא מתייחל לroxן עוד לפני שנהיה שבת, כך שיויצה שהוא לא עשה כאן את העקירה בשבת, על כן הוא לא עשה כאן בשבת לא עקירה ולא הנחה, ועל כן התירו לו לroxן עד שמגיע לבתו.

ומבואר כבר בשו"ע שהוא מדובר דוקא שאין כאן לא נכרוי ולא חמור ולא חרש ולא שוטה ולא קטן, רק או התירו לו לroxן עד שמגיע לבתו.

mdi'ikat הגمرا, דוקא רין התירו לו דוקא לroxן, אבל קל' קלי' לא אבל לאט לאט ללכת כדרכו לא. שואלה הגمرا, מי טעמא, מה ההבדל אם הוא רין או לא, הרי למשה כל מה שנאנחו רוצחים כאן וזה רק להרוויח שהוא לא עשה כאן עקירה והנחה, א"כ הרי בין אם הוא הולך ובין אם הוא רין בשנייהם הוא לא עושה עקירה והנחה, א"כ למה לא התרנו לו ללכת לאט לאט.

עונה הגمرا, בין דילות ליה היבירא,athy למייעבד עקירה והנחה, אם הוא ילק לאט לאט לאט כיוון שאין כאן היתר מivid ששהוא הולך כאן עם משא בשבת, אנחנו חוששים שהוא עלול שלא מדעתו לעשות עקירה והנחה, על כן התרנו לו דוקא באופן של ריצח, שהריצה תשמש לו כהיתר שהוא נושא כאן משא בשבת, וזה יגרום לו שהוא לא עשה בטעות עקירה והנחה.

שואלה הגمرا, סוף כי מטה לבתו היה סוף כל סוף כשהוא מגיע לבתו, אי אפשר שלא קאי פורתא הרי לא יתכן שלפני שנכנס לבתו לא יעמוד רגע, א"כ זה שוב כבר נחשב להנחה, כי וקמיעיל מרשות הרבים לרשות היחיד על ידי עקירה שהוא מעביר כאן מרשות הרבים לרשות היחיד על הרכחה שהוא והנחה, שהוא עקר את זה מפתח ביתו שם בהכרה שהוא עמד לרוגע ושם הוא עשה הנחה, אין לכך נמי העברה של ד' אמות ברשות הרבים לא הייתה כאן על ידי עקירה והנחה כפי שכבר אמרנו הוא התחיל לעשות את המשא עוד מבעוד יומם ואז הוא כבר התחיל לroxן, כך שלמעשה הוא לא עשה כאן עקירה בשבת, הוא רק עשה הנחה על פתח ביתו, ולאחריו ההנחה הזאת הוא עצר את זה מחדש והנניס את זה לבתו, הרי הוא העביר כאן מרשות לרשות, הוא הכניס מרשות הרבים לרשות היחיד על ידי עקירה והנחה.

עונה הגمرا, דוריך ליה בלבד יד שכשהוא מגיע לפתח ביתו הוא לא נכנס כדרכו לרשות היחיד, אלא הוא נעמד בפתח ביתו ומשליך את זה מאחורי גבו בלבד יד, וכיון שהנהacha כל אחר יד על כן התירו לו גם באופן שעשה כאן הנחה על פתח ביתו, שמאין שהיה כל אחר יד זה לא מלאכה גמורה. כך ממשען כאן בגמרה.